

11. April 2016

Kommunit Namminersornerullutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. Xx, xx. Xxx 2016-imeersoq.
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Siumut-miit immikkoortumut uunga imaattumik oqaaseqassuugut.

Nuannaarutigaarput Naalakkersuisup aningaasatigut aqutsinermut sukangasuumik aammalu ersarinnerusumik aqutseriaaseqarluni ingerlatsinissamut saqqummiussaqaamat.

Ineriartorneq ullumikkut isigisarput unammillernartuusoq nalunnngilarput. Taamaammat isertitsisutaasinnaasunik allanik tamaviaarluta tamarmiulluta nassaarniarneq suliarisariaqarparput. Tamatigummi assortuussutigineqartartut annersarisarpaat nunatta Karsiata nalimmatsinniarneqarnerani kikkut aallerfigineqassanersut imaluunniit sukannersumik ingerlatsinikkut sipaarniartoqasasooq. Pingaartittariaqalerparput inuit atugarissaarnissaannik pitsaanerulersitsinissamik anguniaqaarluta aningaasalersueriaaseqarnissarput, aamma nunatsinnut iluaqutaasumik isumannaatsumillu.

Nunap karsiata aqunneqarnerani oqimaaqatigiisitsinissamik siunniussaqaartarneq ajunngilaq aamma taannaasariaqarpoq anguniarneqartussa. Kisianni oqimaaqatigissitsiniartaraluarnerup kinguneri takusarsimasagut eqqarsaatigalugit Siumumiit isumaqarpugut aningaasat toqqortuinnarneraniit sulisinnissai imminut akilersinnaanerusooq.

Aningaasat assigiinnngitsunut atorneqartussanngorlugit inatsisartuni akuerineqarsimasut atuuffissaminut atorneqarnerat ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarput.

Assersuutigalugu sanaartugassanut illikartinneqarsimasut atunngittoorneqartartut suneqarsinnaaneq ajulersarneri aaqqiiviginissaat nalilersorneqartariaqartoq Siumumiit isumaqarpungut.

6 – 12 milliardit akornani sanaartugassanut kinguaattooqqasugut oqaatigineqarpoq. Taava soq sanaartugassanut illikkartittakkatsinni atorneqanngittoortartut 1,1 milliardit missaanniinneragaasut toqquinnarnagit sulisinniannngilagut?

Pisortat aningaasartuutaasa qaffakkiartuinnartut killilerneqarnissaat Siumumiit assorujussuaq suleqataaffigerusupparput. Taamatulli siunniussaqaarneq nutaajunngimmat oqaatigerusupparput.

Pisortat allaffissornikkut aningaasarpassuarnik atuinerat millisarniarlugu Kommuunit aqqqissuuteq-qineqarnikuupput. Tamatumalu siunertarinikuuaa allaffissornikkut marloqiusamik ingerlatsinerup millisarneqarnissaa. Tassa oqartussaaffiit Kommuune-nut nussornerisigut sukkanerusumik akikinnerusumillu sullissineq ingerlanneqassasooq siunniunneqarnikuulluni.

Ajoraluartumilli suliassa qarfiit arlallit kommuune-nut nuunneqareeraluartut suli nutsigassarpassuaqarpoq pisariaqarluinnartunik. Kommuunit aningaasatigut ilungersoramik sulisutigut ilanngartuipput naak suliassa qarfiit oqimaattut tingusimagaluarlugit. Illuatunga atigulli qitiusoqarfimmi allaffisornikkut sulisut amerliartorlutik.

Kommuunerujussuit pilersinneqarneranni siunertat pigaarnerit ilagaat akisussaafiit namminersorlutik oqartussat akisussaafigisaat kommuuninut nuukkiartuaartinneqassasut, maannamut tamanna naamaginartumik ingerlasimanngilaq piaarnerusumillu kommuunit akisussaafigisassaat namminersorlutik oqartussaniit nussorneqarnerat pisariaqartoq Siumumiit naalakkersuisunut kaammattuutigissuarput.

Aalajagersakkat malillungit kommuunit missigersuusiorterminni akisussaasuseqartumik missigersuutinut piumasaqarfiupput tamanna ajungilaq aamma naammassiniarneqartarpoq ilaatigut amigaartooruteqartumik missigersuusiornikkut naammassiniarneqartarmat ukiuni missigersuusiortofiusuni nalimmattumik anguniagaqarnissamik missigersuusiortoqartarluni pissutilli immikkut ittut atuussimappata anigaasarliornikkut naalaatsisinnaasarpungut tamannalu aamma isiginiarneqartunut ilaasariaqarpoq taamaatumillu siullermeerinermit aappassaaneerinissamut ukiakkut pisussangorlungu inassutigineqarnera ilalerparput.

Kommuunit sakkortunerusumik amigartooruteqaratik ingerlatsinissaannik nakkutiginninnerup sukaterneqarusunneranni nalilersueqqissaarnissaq kissaatigaarput. Kommuunit namminersortuupput sutigullu tamatigut akisussaassusilimmik ingerlatsiniartarlutik inatsisitigullu piumasaqaataasut ilisimallugit ingerlatsisarlutik. Aamma nakkutigineqarput. Equsoortoqarsorinninnermi Kommuunit nakkutilliisoqarfianniit sukkulluunniit orninneqarsinnaapput aqutsinikkullu sukateriffigineqarsinnaallutik. Allaallumi nakkutigisaalersinnaallutik. Taamaammat qitiusumiik suli sakkortunerusumik nakkutigineqarlutik sukateriffigineqarnissaanik siunnersuuteqarneq nalilersorneqarluartariaqartoq isumaqarpugut.

Pisortani aningaasatigut ingerlatsinermi sangiiffiit ullumikkut ilaattut oqallisigineqartariaqartutullu siumumiit tikkuarusupparput, akileraartarnermi aqutsinerup akiliisitsiniartarnerullu qitiusumut nuutinerrata pitsaanngequtai, kommuunimmi missigersuusiortarneranni assersuutigalungu akileraarutitigut isertitat eqqarsaatigalugit pissutsit ingerlaannartumik nakkutiginiarnerat ajornakusoornerujussuannngornikuuvoq akileraartarnikkut ingerlatsinermi aqutsineq qitiusumut inissinneqarmalli tamakku aamma nalilersuinermi ilaasariaqartut oqallisigineqartariaqartutullu siumumiit isumaqarfigaavut.

Pisortani aningaasatigut aqutsinermi ullumikkut sanaartornermut anigaasaliisutaasut namminersorlutik oqartussaniittut sooq piaarnerusumik kommuuninut nuuneqarsinnaagillat Siumumi isumaqarpungut sanaartornermi anigaasaliisutaasartut kommuuninut piaarnerusumik nuunneqarnissaat ilangulluni aqutissiuneqartariaqartoq ullumikkut sanaartornermi aningaasat atungitsoortut aningaasaateqarfimmut ikineqartut anigaasartuutaasimasutut landskarsip naatsorsuutaani inissisimasarput ilisimallungu aningaasat tamakiisumik ukiumi anigaasanik

atuiffiusussami atorneqaratik ukiut tulliitut inissinneqartartut tamaattumik sanaartornermi aningaasaateqarfik nalilersuiffigineqartariaqartoq siumumiit isumaarpungut.

Siumumiit taamatut oqaaseqareerluta Inatsisissatut siunnersuutip suliarianerata ingerlaqqinnerani makku eqqaamaqqussavagut:

- Aningaasatigut ingerlatsinermi Kommuunit nammineersinnaatitaanerata pingaartinneqassasoq.
- Namminersorlutik oqartussat aningaasatigut ingerlatsineranni Inatsisitigut maleruaqqusatigullu politikkerit aaliangiisussaataitaanerata ersarissumik inissisimatinneqassasoq, ullumikkut atorfilinnik pisinnaatitsinerit annertusiartuinnartut inuiaqatigiinni ersarissumik sunniuteqarnerliuleraluttuinnarmata.
- Sanaartornermut aningaasaateqarfiup aningaasanik toqqorterivittut atorneqaannalernera unitsillugu sanaartornikkut aningaasanik sulisitsineq aallartilluarneqaaqqissasoq.
- Sanaartugassanut sunulluunniit ingerlatsinikkut imminut akilersinnaasunnngortussanut aningaasalersuineq avataaniit aningaasalersuisinnaanerit atorluarlugit piviusunnngortinniar-tassasut. Taamaaliornikkut isumaginninnikkut peqqinnissaqarnikkut atuartitaanikkut ilinniartitaanikkullu aningaasatigut pisussaaffinnut siunissami periarfissarissaarneroqqulluta.
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aammalu sanaartornermut Naalakkersuisoqar-fiup Nunatsinni aningaasatigut pisussaaffilersorneqarneri aqutigalugit anguniakkanik piviusunnngortitsiniartarnerit aqutissiuutilluarnissaat suliarineqassasoq.

Kommuunit namminersorlutillu oqartussat missigersuutaat naatsorsuutaallu pillungit inatsisartut inatsisissaattut siunersuut taamatut oqaaseqarluta aappassaaneernejartinnani ataatsimiititaliami susassaqtumut innersuupparput innersuusutigineqartutullu ukiamut aappassaaneernejarnissaa ilangullungu ilalerlungu.

Jess Svane
SIUMUT